

Βραβεία Καλής Πρακτικής για τους Ασφαλείς και Υγιείς Χώρους Εργασίας 2023-2025 ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Ψηφιακά εργαλεία για την πρόληψη του κινδύνου θερμοπληξίας στον κλάδο των κατασκευών

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Jacar Montajes, S.L.

ΧΩΡΑ

Ισπανία

ΚΛΑΔΟΣ

Κατασκευές

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Αποκατάσταση προσόψεων
και στεγανοποίηση
επιφανειών κτιρίων

Εισαγωγή στην περιπτωσιολογική μελέτη

Οι εργαζόμενοι στον κλάδο των κατασκευών συχνά αντιμετωπίζουν ακραίες καιρικές συνθήκες. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, η εκτεταμένη έκθεση στη ζέστη και την υπεριώδη ακτινοβολία μπορεί να προκαλέσει θερμική εξάντληση και θερμοπληξία, καθώς και δερματικές και οφθαλμικές βλάβες. Με στόχο την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων της, η κατασκευαστική επιχείρηση Jacar Montajes με έδρα την Ισπανία, υιοθέτησε απλές αλλά αποτελεσματικές ψηφιακές λύσεις σε συνδυασμό με μέτρα πρόληψης. Τα φορετά βραχιόλια προειδοποιούν τους εργαζόμενους να σταματήσουν την εργασία σε περίπτωση αύξησης της θερμοκρασίας του σώματός τους. Οι εργαζόμενοι είναι επίσης εξοπλισμένοι με προστατευτικά γυαλιά και κατάλληλα ρούχα εργασίας, ενώ έχουν πρόσβαση σε κλιματισμό, κρύο νερό και αντηλιακό στους οικίσκους του εργοταξίου.

Γενικές πληροφορίες

Η Jacar Montajes είναι μια ιδιωτική επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον κλάδο των κατασκευών, με έδρα την Αυτόνομη Περιφέρεια της Ναβάρρας. Οι 70 εργαζόμενοί της ανακαινίζουν προσόψεις και στεγανοποιούν διάφορες επιφάνειες κτιρίων.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, τα 52 άτομα που εργάζονται στα εργοτάξια εκτίθενται σε δύσκολες καιρικές συνθήκες, διότι εργάζονται κυρίως σε εξωτερικούς χώρους.

Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται το καλοκαίρι, καθώς, εκτός από την εκτέλεση εργασιών που είναι πολύ απαιτητικές από σωματική άποψη, οι εργαζόμενοι μπορεί να εκτίθενται σε υψηλές θερμοκρασίες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την υγεία τους.

Τα τελευταία χρόνια, οι ανώτατες θερμοκρασίες κατά τους καλοκαιρινούς μήνες αυξάνονται και η Κρατική Μετεωρολογική Υπηρεσία εκδίδει τακτικά πορτοκαλί ή κόκκινες προειδοποιήσεις, λόγω δυσμενών καιρικών

συνθηκών. Οι προειδοποιήσεις αυτές σημαίνουν ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να λάβουν πρόσθετα μέτρα πρόληψης κατά των ακραίων θερμοκρασιών, για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας του εργατικού δυναμικού τους.

Ο κλάδος των κατασκευών πλήττεται έντονα από τις υψηλές θερμοκρασίες, για τους εξής κύριους λόγους:

- οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε διάφορες καιρικές συνθήκες και συχνά εργάζονται μπροστά σε ανοιχτόχρωμες προσόψεις και σε επιφάνειες που αντανακλούν έντονα το ηλιακό φως,
- οι απαιτητικές εργασίες προϋποθέτουν χειρωνακτική διακίνηση μεγάλου βάρους φορτίων και χρήση εργαλείων χειρός,
- περίπου το 30 % του εργατικού δυναμικού αποτελείται από εργαζόμενους ηλικίας άνω των 50 ετών, οι οποίοι αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας, όπως παχυσαρκία, ή αναπνευστικά και καρδιαγγειακά προβλήματα,

- οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν μέσα ατομικής προστασίας, όπως ρούχα εργασίας υψηλής ορατότητας, κράνη, υποδήματα ασφαλείας, ιμάντες συγκράτησης από πτώση (συστήματα αναχαίτισης πτώσης) και γάντια,
- η εναλλαγή μεταξύ περιόδων με υψηλές και ηπιότερες θερμοκρασίες καθιστά δύσκολο τον εγκλιματισμό των εργαζομένων.

Στόχοι

Αξιοποιώντας τις φορετές ψηφιακές συσκευές, την παροχή απλού εξοπλισμού και με τη συμμετοχή και ενεργό εμπλοκή των εργαζομένων, στόχος είναι η διασφάλιση της ασφάλειας και της ευημερίας των εργαζομένων σε εξωτερικούς χώρους, προστατεύοντάς τους από τις υψηλές θερμοκρασίες και προλαμβάνοντας την εμφάνιση θερμοπληξίας και άλλων συναφών παθήσεων.

Τι έγινε και με ποιον τρόπο

Τα ακόλουθα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα πρόληψης έχουν εφαρμοστεί για την αποτροπή πιθανών επεισοδίων θερμοπληξίας, κατά την εκτέλεση των κατασκευαστικών εργασιών που εκτελούνται από τους εργαζομένους της Jacar Montajes.

- Έχει συσταθεί αρμόδια Επιτροπή για τις Υψηλές Θερμοκρασίες, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των εργαζομένων και της επιχείρησης. Η επιτροπή αυτή συνεδριάζει κάθε Παρασκευή για να αναλύσει τις μετεωρολογικές προβλέψεις της επόμενης εβδομάδας, χρησιμοποιώντας ως σημείο αναφοράς το σύστημα προειδοποίησης καιρικών συνθηκών της Περιφερειακής Κυβέρνησης της Ναβάρρας. Επίσης, οργανώνει τις εργασίες και προγραμματίζει τυχόν αναγκαία μέτρα πρόληψης. Οι προειδοποιήσεις αυτές και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, κοινοποιούνται στα άτομα που είναι υπεύθυνα για κάθε εργασία.
- Οι ώρες έναρξης και λήξης της εργασίας έχουν αλλάξει για τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο προκειμένου να αποφεύγεται η εργασία στις ώρες με την εντονότερη ηλιοφάνεια: η εργασία αρχίζει στις 6:00, αντί στις 8:00, και τελειώνει στις 14:00. Η αλλαγή αυτή συμφωνήθηκε από την αρμόδια Επιτροπή για τις Υψηλές Θερμοκρασίες και κοινοποιήθηκε στους εργαζομένους προσωπικά.
- Οι εργαζόμενοι έχουν εκπαιδευτεί και έχουν ενημερωθεί σχετικά με την πρόληψη της θερμοπληξίας, την αναγνώριση των σχετικών συμπτωμάτων και τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνουν στην περίπτωση εντοπισμού αυτών των συμπτωμάτων. Όλοι οι εργαζόμενοι έχουν λάβει γραπτός το πρωτόκολλο της Jacar για τις υψηλές θερμοκρασίες.

- Οι οικίσκοι εργοταξίου είναι εξοπλισμένοι με:
 - συστήματα κλιματισμού ψύξης-θέρμανσης,
 - ψύκτες κρύου νερού,
 - διανομείς αντηλιακού με δείκτη προστασίας SPF 50.
- Κάθε εργαζόμενος στο εργοτάξιο είναι εφοδιασμένος με τα εξής:
 - “έξυπνο” βραχιόλι με ενσωματωμένο αισθητήρα που ανιχνεύει, σε πραγματικό χρόνο, τυχόν αύξηση της θερμοκρασίας του σώματος, και το οποίο προειδοποιεί τον εργαζόμενο να σταματήσει αμέσως την εργασία του και να μεταβεί στον χώρο ανάπαυσης,
 - καινούργια ρούνα εργασίας και λευκές βαμβακερές μπλούζες με μακριά μανίκια,
 - γυαλιά προστασίας από την ηλιακή ακτινοβολία και από τυχόν πιτσιλίσματα ή εκτινασσόμενα σωματίδια, (EN 166), για την πρόληψη βλαβών που προκαλούνται από το ηλιακό φως,
 - διάτρητο προστατευτικό κράνος για βελτίωση της αποβολής της θερμότητας από το κεφάλι.

© Jacar Montajes, S.L.

Αποτελέσματα

Από το 2022, μέσω της σταδιακής εφαρμογής των παραπάνω μέτρων, η επιχείρηση κατάφερε να διασφαλίσει ότι το προσωπικό της εργάζεται σε καλύτερες συνθήκες και ότι είναι σε θέση να αντεπεξέρχεται στις ζεστές καλοκαιρινές ημέρες με ασφάλεια. Το 2023 και το 2024 δεν σημειώθηκε ούτε ένα κρούσμα θερμοπληξίας. Η παρακολούθηση της εργασίας τους μέσω του “έξυπνου” βραχιολιού, επέτρεψε την έγκαιρη πρόληψη δύο περιπτώσεων θερμοπληξίας, καθώς οι χρήστες ειδοποιήθηκαν από τα βραχιόλια και ενεργοποιήθηκε το πρωτόκολλο για την αντιμετώπιση της θερμοπληξίας.

Οι εργαζόμενοι που φορούν τα “έξυπνα” βραχιόλια, οι υπεύθυνοι για την πρόληψη των κινδύνων στην εργασία, οι υπεύθυνοι εργοταξίων και τα μέλη της

διοίκησης της Jacar Montajes μπορούν πλέον να εργάζονται με ασφάλεια. Οι ακραίες θερμοκρασίες δεν αποτελούν πλέον σοβαρό κίνδυνο, καθώς οι εργαζόμενοι στον κλάδο των κατασκευών χάρη στις προειδοποιήσεις που λαμβάνουν, μπορούν να προβαίνουν σε προληπτικές ενέργειες πριν από την εκδήλωση θερμοπληξίας.

Παράγοντες επιτυχίας

- Η συμμετοχή των εκπροσώπων των εργαζομένων στη λήψη αποφάσεων και η επίγνωση που διαθέτουν ως προς τις πραγματικές εργασιακές συνθήκες κατέστησαν εφικτή τη συμφωνία θέσπισης αποτελεσματικών και εύκολα εφαρμόσιμων μέτρων.
- Ένα σταθερό εργατικό δυναμικό, του οποίου το 100 % των εργαζομένων είναι μόνιμο, επιδεικνύει υψηλό βαθμό δέσμευσης στις αποφάσεις που λαμβάνει η επιχείρηση.
- Οι εργαζόμενοι και η διοίκηση αισθάνονται ασφαλείς, γνωρίζοντας ότι η κατάσταση της υγείας τους παρακολουθείται για την πρόληψη τυχόν ατυχημάτων από θερμοπληξία.

© Jacar Montajes, S.L

Δυνατότητα εφαρμογής σε άλλους κλάδους

Τα μέτρα που θεσπίστηκαν είναι απλά, προσιτά από οικονομική άποψη και άκρως κατάλληλα για κάθε επιχείρηση που απασχολεί εργαζομένους σε υπαίθριους χώρους, οι οποίοι διατρέχουν κίνδυνο θερμοπληξίας, όπως είναι οι εργαζόμενοι στους κλάδους της γεωργίας, των εργασιών συντήρησης και των κατασκευών. Είναι γεγονός ότι πολλές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των κατασκευών αλλά και σε άλλους κλάδους, έχουν ήδη επικοινωνήσει με την συγκεκριμένη επιχείρηση για να ενημερωθούν σχετικά με την εμπειρία της και να εφαρμόσουν και εκείνες παρόμοια μέτρα πρόληψης για τους δικούς τους εργαζομένους.

Κόστος και οφέλη

Κόστος – Το κόστος των μέτρων περιορίζεται στην κατάλληλη προσαρμογή των οικίσκων εργοταξίου,

στην αγορά “έξυπνων” βραχιολιών, κατάλληλων ρούχων εργασίας, κρανών και γυαλιών για τους εργαζομένους καθώς και στην εκπαίδευσή τους.

Οφέλη – Βραχυχρόνιο όφελος αποτέλεσε το γεγονός ότι δεν σημειώθηκαν κρούσματα θερμοπληξίας σε εργοτάξια κατά τη διάρκεια των θερινών μηνών του 2023 και του 2024.

Ένα άλλο σημαντικό όφελος ήταν το ότι οι εργαζόμενοι αισθάνονται ότι η επιχείρηση τους φροντίζει, μεριμνά για την υγεία τους και εφαρμόζει καινοτόμα μέτρα. Οι εργαζόμενοι είναι επίσης ενήμεροι από το ραδιόφωνο, την τηλεόραση και τα ειδησεογραφικά μέσα, για την απήχηση που σε εθνικό επίπεδο είχε η εφαρμογή αυτών των μέτρων.

Μακροπρόθεσμα, οι εργαζόμενοι θα αποκτήσουν καλύτερη επίγνωση των κινδύνων που σχετίζονται με την έκθεση σε υψηλές θερμοκρασίες στον κλάδο των κατασκευών, ούτως ώστε να είναι σε θέση να αναλαμβάνουν οι ίδιοι δράση.

Βασικά χαρακτηριστικά του παραδείγματος καλής πρακτικής

- Η χρήση μιας απλής τεχνολογίας, όπως το “έξυπνο” βραχιόλι, που συμβάλλει σημαντικά στην έγκαιρη ανίχνευση της θερμικής καταπόνησης, προλαμβάνει την πρόκληση βλαβών στην υγεία των εργαζομένων.
- Η επιχείρηση τροποποίησε επίσης την οργάνωση της εργασίας, συστήνοντας μια αρμόδια *Επιτροπή για τις Υψηλές Θερμοκρασίες*, η οποία πραγματοποιεί τακτικές συναντήσεις με εκπροσώπους των εργαζομένων. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα μέλη της επιτροπής βασίζουν τις συζητήσεις και τα μέτρα που λαμβάνουν στις προβλέψεις της Κρατικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας.
- Η επιχείρηση παρουσιάζει επιτυχημένα αποτελέσματα που έχουν αποτρέψει αρκετές περιπτώσεις θερμοπληξίας.
- Αυτό το παράδειγμα μπορεί εύκολα να εφαρμοστεί και σε άλλες επιχειρήσεις. Όλα τα μέτρα που συζητήθηκαν στην επιτροπή υγείας και ασφάλειας αποτελούν παράδειγμα διαχείρισης των κινδύνων που σχετίζονται με την έκθεση σε υψηλές θερμοκρασίες, με τη βοήθεια ψηφιακών εργαλείων.

Περισσότερες πληροφορίες

<https://jacarnavarra.com/>

Οι ακραίες θερμοκρασίες δεν αποτελούν πλέον κίνδυνο, καθώς οι εργαζόμενοι στον κλάδο των κατασκευών χάρη στις προειδοποιήσεις που λαμβάνουν, μπορούν να προβαίνουν σε προληπτικές ενέργειες πριν από την εκδήλωση θερμοπληξίας.